

تأسیس
شماره ۸۴۶
مأموریان: هاراند ماموریان

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ		
ԲԱԺԱՆՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ	ՏՐԳ.	ՎՋՏ.
ԻԶՄԻՐ	80	407.20
ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԴԱՆԱԹ	80	407.20
ԱՐՏԱՄԱՀԱՄԱՆ	25	13 ՊՐ.

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. Երևան
Մամուրեան Տպարան — Իզմիր
Rédaction du Journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne
Ձի հրատարակում ձեռագիրներ չեն վերադարձուի

ՆՈՐԷՆ ԳՈՐԾԻ ՎՐԱՅ ԵՆՔ ...

Ականջը խօսի Տիար Լևոն Մկրտչեանի (Եղիապետի) Հայոց Ազգ. Նորին մեծ գործի վրայ է և Պոլսոյ Ազգ. Վարչութիւնը որոշեց Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ կատարել Հոգեգալտեան օրը «Թիթանիք»-ի աղէտ եղանակով հաղթել համար, որոց մէջ կը գտնուէին քանի մը տարաբաղդ հայերու հիշմունքներ ալ։ Այս առթիւ որոշեցին որ այդ օր Պոլսոյ Դեպիւտեան Կոնքլէնի ալ հրաւերագիր ղրկուի հոգեհանգիստին ներկայ ըլլալու համար։ Ս. Պատրիարք Հայրերն ալ պատարագը պիտի մատուցանէ երբեք ինչպէս չէ։

Անգլիոյ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն էր, որչափ ալ մենք կը յիշենք, որուն առթիւ Պոլսոյ Ազգ. վարչութիւնը որոշեց Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ կատարել Հոգեգալտեան օրը «Թիթանիք»-ի աղէտ եղանակով հաղթել համար, որոց մէջ կը գտնուէին քանի մը տարաբաղդ հայերու հիշմունքներ ալ։ Այս առթիւ որոշեցին որ այդ օր Պոլսոյ Դեպիւտեան Կոնքլէնի ալ հրաւերագիր ղրկուի հոգեհանգիստին ներկայ ըլլալու համար։ Ս. Պատրիարք Հայրերն ալ պատարագը պիտի մատուցանէ երբեք ինչպէս չէ։

Ինչպէս կը տեսնուի, խնդիրը փափուկ է։ Եթէ մեր չորսը կը գտնուի Նորին «Թիթանիք»-ի աղէտ եղանակով առթիւ հայոց ալ պաշտօնական ցաւակցութիւնները ներկայացնել Ամերիկեան Հանրապետութեան։

Ինչ տարբերակ ազգ մըն ենք։ Միշտ կուգնենք որ մեր պոչին վեր գործեր կատարենք և մեր քիթը խօսենք ամէն տեղ։ Մենք ուր «Թիթանիք»-ը ուր Մարդ Աստուծոյն, ձեր ինչուն պէտք է ասանկ ծիծաղելի գործերու մէջ մտնել։ Դուք ցաւ, տխրութիւն որ երբ էք անանկ պատշաճութիւններու վրայ մտածել որոնք մեզի անվայել անպատշաճութիւններ կրնան նկատուիլ։ Հոգեհանգիստ կուգնէ կատարել, ամէն օր կրնաք կատարել, փառք Աստուծոյ, այնչափ հաղթատանալիք հոգիներ ունի Հայ Ազգը, որուն համար եթէ ամէն րոպէ հոգեհանգիստ կատարէք, դարձեալ քիչ է։ Ամէն մարդ աս աշխարհի վրայ իր մեծերը կուրայ։ Բայց Հայոց ազգը երբեք չէ իր մեծերը լայն վերջ ժամանակ ալ կը գտնէ ուրիշ մեծեր ալ լայն կատարել մօլթօմի ազգ մըն ենք եղեր Հարիւր հազարներ վրէժներ ունենցանք։ Դեռ կրկին քանի հազար երէկ ունեցածք։ Ո՞ր քրիստոնեայ եկեղեցին հոգեհանգիստ կատարեց մեծող Հայ քրիստոնեաներուն վրայ, որոնք «Թիթանիք»-ի աղէտ եղանակով ցանկալի մահովն ալ չէր որ կը մեռնէին։ Ո՞ր քրիստոնեայ պիտւթիւնը պաշտօնապէս իր ցաւակցութիւնը եկաւ յայտնել Պատրիարքարանին գոն մեզ տարողներու համար «գլուխ»-իդ ողբ կենայ» ըսելու չափ տարական ցոյց մը ընելով։ Ինչ, Անանք հոգի է տէ մերը քանձոր է։ Հայ եկեղեցին արդէն

ամէն օր կ'աղօթէ, ոչ միայն հայերուն համար, այլեւ տեղի աշխարհին համար։ Նայել իսկ իր թշնամիներուն և արիւնք իր մողներուն համար։ Այլ ինչ մասնաւոր հարկ տեսնուի է որ Ամերիկեան կառուարութեան սուգին ալ մասնակցէինք ասանկ անձա՞ ու հա՞ղթաւոր ցոյցադրութիւններով։

Մենք ալ հոս մեր «Թիթանիք»-ը ունենցանք։ «Թիթանիք»-ը իմ անանկութեան չի բաղձուցաւ, Թորիթներու բաղձուցաւ հաւաքովապէս։ Անոր մէջն ալ նայել իսկ զժողով հայեր կային։ Ո՞ր արդէն զժողովներէն մը պատահեց ի տէ Հայր անոր մէջ մաս ու րոպէն չէ ունենցեր։ Որուն մտքն անգամ ասկայն որ «Թիթանիք»-ի կտոր բրթունեղութեան վրայ հոգեհանգիստ մը կատարուի։ Եթէ ինքնորոշութեամբ մտքն չանցաւ, կեղծութիւն ալ մտքն չանցաւ, որ քան չուզէր փախցնել, երբ գործը Եթիթանի չորսը կը դառնայ։ «Թիթանիք»-ի աղէտ եղանակով մէջ գտնուող մէկ քանի հայերը նայել իսկ պնդակաւոր եղան գտնուիլ կրկնակի ցաւալի մահ մը, մինչ հոս «Թիթանիք»-ի մէջ ամէնքն ալ հաւատարմաւոր մը մեծան։ Թիթանիք ալ եթէ Ամերիկեան չէր պատկաներ, գոնէ Ամերիկեան հրապարակի մը կը պատկանէր և Ամերիկեան Դոքումէն կը կրէր։ Բայց որչափ կը յիշենք Ամերիկեան մէջ հոգեհանգիստ կատարելու խորհուրդ մը ոչ ոք յայցաւ, գոնէ ի պատիւ Ամերիկեան Դոքումէն։

Անգլիոյ թագաւորին թագադրութեան հանդէսին առթիւ Հայոց Ազգ. Ներկայացուցիչ մը ղրկուի անհարկի ղեկավարութեան կատարելու ձեռնարկ մը ժամանակին ծաղրած և ծաղրած էր այս սիւնակներուն մէջ Տիար Լևոն Մկրտչեան իր հեղինակ գրչին ամենէն տրեւան և քանդակարութեանով և իր արդար ու կրօնի մարտիկ շարժած էր Պատրիարքարանին կոնակին վրայ։ Անկէ ի վեր գրեթէ տարի մը կանցնի և Պատրիարքարանը, կերելի թէ անոր տուած այդ փառաւոր զաւէն քանով մը չէ օգտուել։ Ինչ Եթիթանի գոն մը հաստատուեալ է մեր սա շատ կենդանապէս Պատրիարքարանին համար։ Ասանկ քանի գոյն չուէր, ցաւ, ցեղ չուէր որ Պատրիարքարանը ու ժողովակալներով երբ են ամբողջ աշխարհին քաղաքաւարութիւն ստիճանելու։

Ձի դարմանութիւն, երբ կրտսէր թէ «Եղիապետ» ապիկարութեան կեղծումը զայժմ է։ Ի գուր չէ որ Պատրիարքարանը քանակներուն վրայ օրակարգի իւր զիւնները տարիներով չէն վճարել ինչ պէս վճարել չէ՞ որ Պատրիարքարանը եթէ չազօթէ «Թիթանիք»-ի միլիոնաւորներուն հոգին զժողովը կերթայ...

ԱՎՈ

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԷՋ

Բարեկամ մը հետեւեալ նամակը գրկած է հասցէին, զոր նշանակեալ կը հրատարակուի։

«Սիրելի բարեկամ, — Անշուշտ ամեն օր նիւթ կը փնտռես հայկերիդ մէջ նայելով, այսօրուան համար պիտի ներսն որ քեզի հայկերիդ նիւթ մը որու կարենալով իմ պիտի ընդունիս յուսամ եթէ համարեալ իմ ղեկավար կարգաւ յետադարձ տղերս։

«Գլխի քաղաքապետութեան վրայ չանկեր կը տեղանք շատ անգամ ու իրաւացի զիտ զօրութիւններ կ'ընեն, բայց չաւ կողմերը ընաւ չեն տեսներ կամ չեն ուզեր տեսնել և ըստ կարգի գոյն»։

«Այդ պարտականութիւնը ներքէ ինքի կատարելու։

«Իզմիրի քաղաքապետութիւնը գովելի նախանձախնդրութեամբ մը ժամանակէ մը ի վեր սկսած է քաղաքի ջրեր և որպէսզի հոն պարտող բազմութիւնն ալ անմասն չի մնայ այդ ջրերէն նաեւ զովանցելու համար՝ ջրեր անցուցարձ ընող երկուսն բոլոր բազմութեան վրան գլուխը...»

«Հիմալ ելիր դարձեալ ըսէ որ քաղաքին բարեկարգութեան հոգ չեն տանիր։ Ինչպէս չեն տանիր երբ հարկը հազարաւոր մարդիկ կրնան վկայել թէ քաղաքապետութիւնը երկուսները ժամը վեցէն ետք կ'սկսի ջրեր ամբողջ քաղաքին ու հոն պարտող բազմութիւնն ալ...»

«Մեր քաղաքապետութեան այս փութ կոտորութիւնը, ըսէ, ամեն գովեստէ վեր չէ, սա տարբերութեամբ որ ուրիշ երկրները այդ ջրերու զրուցիւնը բազմութիւնը դեռ չտեսած, սակայն ժամը 4 էն 5 պիտի ընէին, միւլդու մէկը բոլոր բազմութեան վարկեալին կ'ընէ, այն հանուարով որ թերեւ չտեսնուի իր աս յառաջդիմութիւնը...»

«Այս նորութեան վրայ չարժեք ու բան մը գրէիր... վերջապէս նորութիւն մըն է և անտեսելի կարելի չէ, որ չոյս փութի քաղաքներ կան մէջ տեղ։ Կոյիկներուն ցիւլտուրը և վրանիս գլուխի քաղաքներ, անշուշտ իրեւ զովանցեալ...»

Բարեկամդ՝ Ա. Է.

Կարծեմ մեկնութեան պէտք չկայ և ոչ ալ խորհրդածութեան... Ե՛՛

ՈՏԱԿՈՒ ԵՂԱԾ ԻՐԱՌՈՒՄՆԵՐ

Բնութեամբ ու հաստատուած է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, և քիչ յետոյ՝ ընտանեւ է, որ ձեռք կը զարնէ երեսի վրայ ձգուած շատ մը կարեւոր ու կենսական խնդիրներու անհրաժեշտ գործարարութիւն։

Բայց արգեօք նորնոր կաթողիկոս, գէթ այժմ քանի որ կաթողիկոս է և ոչ տեղապահ—իր լուրջ ուղարկութիւնը պիտի զարմէ՞ զէպի հետոյ Ատրաշեանի միւլափնութեան վրայ բնակող 55—60 հազար հոգիէ բաղկացած գաղթականութեան մը կրօնական ու առաջնորդական անկերպարան զրուցեան վրայ։

Ամերիկահայ գաղթականութիւնը հայ յոյժեան երկտաւոր ու կենսական ոյժն է։ Բայց աւալ որ այսօր կորստեան ու աշխարհական վտանգի տակ կ'գտնուի չորսհազար Գաթիկոսեան վարդապետի նման խթանալ ու անշուշտ եկեղեցականներու, և այս գաղթականութեան անկողմը անխուսափելի է։ Եթէ զորաւոր ձեռք մը անոր օգնութեան չհասնի։

Ո՞վ պիտի ըլլայ այս ձեռքը երկնցնող անոր, ո՞վ պիտի ըլլայ զայն այն «վիթ խորի ձուլարանէն» ետ քաշողը, վերջապէս՝ ո՞վ ըլլայ անոր ոտակոխ եղած արդար իրաւունքը պաշտպանողը։

Ոչ ոք՝ բացի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսէն, բայց խնդիրն այն է, թէ նորին տեղի կաթողիկոսը պիտի հաճի իր լուրջ ուղարկութեանը դարձնել Երմիածիլէն և իրմէն շատ ու շատ հեռու գտնուող հայ գաղթականութեան մը անխուսափելի կրօնական

նախաձեռնութեան անհրաժեշտ խնդիրներու վրայ։

Ապարդիւն անցան ամերիկահայ պաշտօնական մարմիններու ղեկավարները։

Ապարդիւն անցան բոլոր հոգաբարձութիւններու, ինչպէս նաեւ Ուստրի Ս. Փրկիչ եկեղեցիին կեդրոնական հոգաբարձութեան կողմէ Երմիածիլի վրայ տեղացող նամակներն ու հեռագիրները։

Ապարդիւն անցան և ամերիկահայոց երեսփոխանական ժողովոյ բոլոր ղեկավարները։

Սակայն լուեցաւ միայն այն ձայնը, որ կեղծիքի և ստույգի վրայ հիմնուած էր, և իր լուեմն բոլոր այս ջարձաց՝ Երմիածիլի հաւաքուած ու նման շտապներու կաթողիկոսական պատգամաւորներու մեծամասնութիւնը գրկաբաց ընդունեց Գաթիկոսեան վարդապետը, ու ասոր կեղծ ու ստու խօսքերը հալած իր պէս կ'ընելով՝ միւլդու ընդունել ամերիկահայոց օրինաւոր պատգամաւորները։

Սխալ մը, որ գուցէ շատ սուղի նստի հայութեան։

Ամեն անգամ, որ մօտէն ծանօթ են Ամերիկայի պատմութեան, շատ լաւ գիտեն, թէ այսօրուան 95 000,000 բնակչութիւն ունեցող Ամերիկեան կաթողիկոսութեան մեծամասնութիւնը երկայն տարիներու ընթացքին մէջ միտնալով իրենց ազգութիւնը, ինչպէս և կրօնը՝ հալած են «հայ ձուլարանէն» մէջ։

Սե այսպէս ալ պիտի ըլլայ հայերու վերադարձը, եթէ զօրաւորը, կամքի տէր և բարոյական բարձրութեան վրայ կանգնած ու իրենց կոյնան գիտակցութիւնը ունեցող հայ եկեղեցականները չառաջնորդեն ամերիկահայ գաղթականութիւնը։

Ճակատագրի և կամ բազմի բերմամբ՝ մէկ ու կէս տարի առաջ Մուշեղ եպ. Սեւրեան Ամերիկա մեկնեցաւ։ Կրօնքն ու եկեղեցին մոռցող այս գաղթականութիւնը այն ամեն ցնդեցաւ իր խոր թմրութեանէն, զոր Գաթիկոսեանի նման անարժանքները հասցուցած էին իրեն, վեր բարձրացաւ, սիրտ առաւ, կրօնական ու ազգապիտանութեան կրակը կրկին բողբոսեցաւ իր սրտին մէջ, և ազդեցիկ Մուշեղ եպիսկոպոսի ներկայութեանէն՝ մոռցաւ քիչ մը առաջ ունեցած ատելութիւնը հանդէպ հայ եկեղեցականներու, ձեռք տուաւ անոր, և քանի մը ամիս վերջն ալ զինքը առաջնորդ ընտրեց՝ ըստ ամերիկահայ սահմանադրութեան՝ ու այսպիսով վերջ տալ կարծեց այն քառասուն զրուցեան, որ տարիներէ ի վեր կը շարունակուէր։

Բայց ցաւալի է ըսել, որ ամերիկահայուն այս տարրական իրաւունքը խաչնդատներու հանդիպեցաւ ազգային իշխանութեան կողմէ այն հինգեւոր ու վերտաճ առարկութեամբ թէ՛ Մուշեղ եպ. Սիսի թեմերու համար եպիսկոպոս ձեռնադրուած է, հետեւաբար չի կրնար իշխանութիւնի ունէլ թեմի առաջնորդ ըլլալ։

Անդին հայութեան կենսունակ ոյժերն մին կը կորստի, կայստեան իսկ տուրդին Սիսի և Երմիածիլի խնդիրներ կը յարուցուին։

«Հարկը օրէնքը կը լուծէ»։ Այս կենսական խնդրոյ առթիւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին օրինակներ բերելու պէտքը չկայ, զի ինք շատ լաւ գիտէ, թէ անցեալի մէջ ազատ եղած է Սիսի եպիսկոպոսներու մուտքը Երմիածիլի թեմերուն մէջ։

Անկարելի և վտանգաւոր է ամերիկահայոց օրինաւոր մարմիններու, ինչպէս նաեւ երեսփոխանական ժողովոյ ձեռքը անտես անել և թող տալ, որ քանի մը այլապէս, օրէնք և կրօնք չհալուի

բաշխողները և զգն ու եկեղեցին իրենց անձնական չանքերուն ծառայայցեն:

Մուշեղ եպիսկոպոս ամերիկահայոց ընտրեալ առաջնորդն է և կը մնայ այնչափ ժամանակ, որչափ ամերիկահայը կը ցանկանայ: Այս հանգամանքն իջմիածինը պիտի լրջորէն ի նկատի ունենայ և չանտեւէ ապագայի այն բարեփոխումները, որոնք կարող են ծագիլ Ժողովրդական միասնաբեր կամքին և արդարացի պահանջին դէմ կե նալէն:

Մուշեղ եպիսկոպոսին գործունէութիւնը ու ներկայութիւնը անհրաժեշտ է ա մերիկահայոց և մեծ պատիւ մը հայերու ու հայ հոգեւորականութեան համար: Արանի թէ Մուշեղ եպիսկոպոսի պէս 5-6 հասո Ամերիկա լինէին, այն ժամանակ ո միայն Ուսարի պէս հայաշատ և առաջնորդանիստ քաղաք մը անհոյժէ չէր մնար այլ ամբողջ ամերիկահայ գաղութը ամեն օր ու ամեն կիրակի սգո, եկեղեցւոյ աւարարողութիւնները կը լսէր ու հոգեպէս կը մխթարուէր:

Ամերիկահայոց վիրաւորուած արժանապատեւութեան և տարրական իրաւունքի բռնաբարութիւնը գոնէ մասամբ մեղմացնելու միայն մէկ միջոց կայ. դա Մուշեղ եպիսկոպոսի առաջնորդութեան վաւերացումն է:

Այս կը պահանջէ ամերիկահայոց շահը և այս կը պահանջէ հայութեան ընդհանուր միութեան շահը:

(Մշակ) ԱՐԹՍ

ԼՈՒՐԵՐ ԱՐԵՒՊԻԴԱԳՈՍԵՆ

ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արկածային ուղեւորութիւն մը և մեր նաւարկութեան միջոցին շատ մը խաղաղութեանց ենթակուելէ ետք վերջապէս Հոգոսէն Բարեպետ ժամանեցի Ապրիլ 17ին, ուր մնացի նոյն ամսու մինչև 23ին: Կղզւոյն բնակիչք անհանգիստ էին մտաւ լուծ գրաւման մը ենթակութեան և չաւրանակական ուղեւորութեանց պատճառով խաղաղութեան մարտնչութեան, որոնք նաւահանգիստ մտնելով, խարսխած նաւերուն մէջ խաղաղութիւններ կատարելէ ետք, կը մեկնէին:

Ապրիլ 24ին կէսօրէն ետք 8 ճամբորդներու հետ առաքատանաւ մը մտնելով Բասոս ելլելով, ակնաւորաւ եղայ գրաւման զէպքերուն:

Թի. Իւն. 27. ԱՌ. ՈՒՆԵՑՈՒ. ԲԱՍՍՈ

Մեր առաքատանաւին հետ խաղաղութեան թորփրակի մըն ալ խարսխեց, որ խաղաղութիւն կատարելէ ետք մեր նաւուն մէջ, նաւահանգիստ մտաւ և ծովի զերքն շատ մօտիկաւ:

Ամերիկայէ թորփրակիքն ցամաք և լան սպայ մը և երկու նաւագներ՝ առանց զէնքի, և ուղղակի կառավարութեան Դուռը գացին: Գալմագաւին ներկայանալով՝ անկէ ուսուիչք խնդրեցին: Գալմագաւը չուզեց ուսուիչք տալ անոնց ըսելով թէ չի կրնար ուսուիչք տալ թշնամիներուն:

Ապա անոնք հրաժարուիլով անտեղի

արեւեց Գալմագաւը՝ առանց պնդելու և կառավարութեան Դուռը պարտաւորելով, երկու ձերտներէ 5 օրա ծուկ գնաց մէկ ֆրանսական ոսկի մը ընդ ձեռք թորփրակի մտան և ճամբայ կ'ան:

Ապրիլ 29 առաւելած ժամը 6ին նաւահանգիստ մտաւ խաղաղութեան «Լիթթի» գրաւմարտը և թորփրակի մը մտաւ: Գալմագաւը տեսնելով խաղաղութեան մարտնչութեան շնորհիւ խաղաղութեան պաշտօնները և հրահանգ տուաւ անոնց որ առանց ընդդիմութեան սննդատու ըլլան:

Առաւելած ժամը 6ին գրահանգի մը մէկ նաւակին մէջ մտան սպայ մը և զինուոր զինուորներով Սպան տեղակիւններով գուրս ելլելով կղզւոյն անձաւորութիւնը խնդրեց որ առանց ընդդիմութեան եղաւ ալ Այն տեսն ապա զրաւեց կառավարական պաշտօնները և գաւառները գուրս յանձնեց տեղեւորայն հաստակութեան Ազգ. Ժողովին որուն անդամներուն ըսաւ թէ յանուն Իտալիայ թագաւորին կառավարեն կղզին: Իսկ պաշտօններն և ոստիկան զինուորները գրահանգը բերութեան: Կէսօրէն ետք ժամը 3ին գրահանգը ելաւ գնաց, զօրք մը անգամ չի թողլով կղզւոյն մէջ:

ԲԱՐԲԱՍՈՍԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

Մի և նոյն ատեն Բասոսի գրահանգն ետքը, Իտալական նաւատորմիցէ 100 զինուորներ ելան Բարբաբոս, ուր Կառավարական չէսքը պաշտօնելով խնդրեցին իշխանութիւններէն որ անձաւորութիւնը: Հոն ալ անձաւորութիւնը առանց ընդդիմութեան անդի ունեցաւ, իսկ Իտալացիք բարձրացնելով Իտալական զօրակը և կղզւոյն իշխանութիւնը Յոյն հաստակութեան Ազգ. Ժողովի յանձնելէ յետոյ, ելան գացին:

ՕՍՄԱՆԵՆԻ ԱՊՐԱՆԻՔՆԵՐ

Իտալացիք Օսմանեան բոլոր ապրանքներուն վրայ շատ ծանր մաքսեր զրին: Բալկաններէ մէջ բնակիչք զիտորութիւնը ընդ ծովային հրամանատար Փրէզիդէնտի թէ կղզին բացարձակապէս արիւրի պէշք ունի, և գոնէ արիւրը մաք է ազատ մնալ:

Օսմանեան հրամանատարը այսպէս պատասխանեց.

— Ի թէ թուրքիայէն հոս անգամ բերէք, շատ ծանր մաքս պիտի առնուի:

* Եւրոպի օր քաղաքին նաւահանգիստը խարսխած «Իտալիա» չոգենաւին ուղեւորները կը պատմեն թէ Հոգոս ազատ է ալ ևս հաղորդակցելու, և թէ նաւահանգիստ խարսխած չոգենաւները ազատորէն ուղեւորներ և սպաններ կ'առնեն:

* Կը պատմեն նաւ թէ Իտալացիք կ'ուսուցնեն և կը կառուցանեն բազմաթիւ հանրային մեծ շէնքեր, ինչպէս կամուրջներ, կառուարներ, երկաթուղիներ, թրամուէրներ և նմանօրինակ հաստատութիւններ:

* Միւս կղզեաց մէջ ալ բարձրացաւ Իտալական զօրակը և Իտալական իշխանութիւնները հաստատուեցան: Իտալացիք

բնակչաց երիտասարդներուն մարզանքներ կը տարկեցնեն, չափաւոր ունենալով պահակազօրքեր կազմակերպելու տեղացիներէն:

* Եւրոպի առաւելած մեր նաւահանգիստը խարսխած Ամերիկական ընկերութեան «Մէյն» չոգենաւին ճամբորդներէն հետեւելով Կալիֆորնիաները ստեղծեցան: — Իտալացիք շատ մը զօրակներ բաշխեցին գրահանգ կղզեաց բնակիչներուն, ամէն կողմ պարզելու համար գանձեց:

* Բասոս մէջ «Մէյն» չոգենաւը փախուսական քանի մը ճամբորդներ տուրէր Սալայի Իտալացի սպայ մը ելլելով չոգենաւին վրայ, և Բասոս ճամբորդները քննութեան ենթակելով, երկու քրիտաններ և իսլամ մը տարաւ հետը:

* Սիւրի Գալմագաւը իր խնդրանքին վրայ հոն կը սպասէ իր ընտանիքին հետ, Իտալացեաց հսկողութեան տակ: Մնացեալ կառավարութեան թուրք պաշտօնները Հոգոս փոխադրուեցան:

* Հոգոս երկու գրահանգներ, երկու թորփրակահանգ և երկու փոխադրանքներ կային զօրքերով լեցուն, ինչպէս նաւ շատ մը թորփրակներ չոգի վրայ կը սպասէին մեկեւր պատրաստ:

* Իտալացի սպայէ մը իմացան թէ մեծ կոխիկ ետք անձաւորութիւնը օսմ, զինուորներ 10-14 հոգի էին: Կային 80 վերահանգներ ու մեծաւորներ:

* Մաքրի մէջ անհանգստութիւն կը տիրէ խաղաղութեան գրահանգներուն յաճախակի այցելութեան պատճառով:

* Ատալիայ մօտ երկու խաղաղութեան գրահանգներ տեսնուեցան: «Մէյն» հոս խաղաղութեան ենթակութեան խաղաղաց կողմէ Ատալիայ բնակիչները խաղաղութեան մարտնչութեան տեսնելուն պէ, քաղաքը պարպեցին սոսկումի մասունքով:

Ազգային Անցումներ

ԻԶՄԻՐ

Առաջնորդ Ս. Հայրը կիրակի օր Կէօղ թէկէի եկեղեցւոյն մէջ հոգեւորաւորապէս պատարագեց և քարոզեց ի ներկայութեան մեծ քաղաքի բնակիչները և կէսօրին հիւրասիրութեան Միւսան էջի, Ազգային Կիրակարներ:

— Ազգային կառուածներէն միոյն շուրջ երկար տարիներէ ի վեր գաղտնական զրգուրութիւն ծագած ըլլալով հարկ տեսնուեցաւ փաստաբանական խորհրդածութիւն մը կատարելու, որու համար այս երեկոյ Առաջնորդ արան հրաւիրուած են Գ. Ձիւրնիկեան, Գ. Պապիկ, Ն. Ներսիսեան, Տ. Ալեան և Բ. Կիւրպչեկեան էջիները:

— Պատուաւորութիւնը քաղաք բերուած բանտարկեալներու մէջ կը գտնուէին նաւ ութը հայեր, որոնց չորսը քաղաքին բանտը վար դրուած իսկ միւսները զրկուած են Դոնաւ. Այսօրն և Տէրիքի: Սոյն բանտարկեալները Առաջնորդ Ս. Հայրը զրգուրով սրտաճնկիլ նամակաւ մը յայտնած են իրենց կրօնը չորսը արաբները փոխադրութեան միջոցին: Տար օր չլիմայակապ անցած են լեռ ու սար՝ ճամբաներու փո

խին մէջ և քարերուն վրայ յաճախ կ'ուսուցնէ ինչպիսի և ուստի զինուորներու տիրակալութեան տակ քաղաքի ստիպուելով, կը յայտնեն որ Պատուաւոր մէջ ելլելուն ի վեր ձերմակեղէն փոխուած չեն, յիշեցնուած և ուղեւորութեանց մէջ խնդրուած են և թախանձած օգնութիւն կը ինդրեն: Առաջնորդ արանի գործակատարը երկը բանտ արեւելով տուաւ հարկ եղած ձերմակեղէններ և հազու տները, նոյնպէս և զրամական օգնութիւնները բրաւ իւրաքանչիւրին: Կը կարծուի թէ այս բանտարկեալներն ալ այլուր պիտի փոխադրուին:

— Կը լսենք թէ պէտք տեսնուած է հարկ եղած մաքրութիւնը և նորագոյնութիւնը ընել ներգէտան: Արաւոնցի չէնքին, ուր վերջերս պատարագեցան երեսուն զէմէն զարձող ազգային ուխտաւորներ, որոնք ներգէտանու զոյւրելուն տոթիւր քաղաքի մնացած էին և զօրազորաւոր ինչպիսի ուխտաւորները օրինակելի կենեք մը չեն ապրած ինչպիսի իշխմը գտնուած միջոցին և իրենց իրք պատուաբարուն յատկացուած չէնքն ալ բաւականէն աւելի աղտոտած ու մնացած են, նոյն իսկ սենեակին և պահարանի զուրները իրք վառելիքայն գործածելով:

— Էտեմիլի քահանային դէմ չարաթններ ի վեր պաշտօնական և անպաշտօն քաղաքի գիրաւ հոկատող առաջնորդներ եկած ըլլալով, Կրօն, Ժողովը հարկ տեսաւ տեղեւոր վրայ ժամերաման և անապա քննութիւն մը կատարելու համար մասնաւոր քննիչ մը զրկել: Այս պաշտօնով այս օր Էտեմիլի կը մեկնի Տ. Դիւնդ քննիչ: Մաքրեալ:

— Գործիքն էջի. Դուրիթեան Առաջնորդ Ս. Հայրը Դեմար 2 Օսմ. ոսկի նուիրած է ի նպատակ Մարտիկեան և Նուրիթեան վարժարանաց ազգային ուսանողներու ցեղերուն ծախել ի նպատակ իր ողջացեալ կողմէ Տիւրք Սրբաւոր Դուրիթեանի:

— Կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին տեղի ունեցած Բարաթիոյի դաշտայնացի նախորդ կիրակեօրեայ զոհերին հիշելու 6 խաղաղութեան մրցումներուն մէջ առաջին և երկրորդ հաղթանակներու առաւելները հետեւեալներն են.

1. Բարձր գատիկ մեծերու. — Ա) Դէօրգ Հաքիթեան և Կարապետ Յովհաննէսեան հաւասար, Բ) Արտաշէս Դարիպեան:
2. Բարձր ցատկի 16 տրկ. աղոց. — Ա) Նչան իւրակեան և Ստեփան Յովհաննէսեան հաւասար, Բ) Վահան Դարիպեան:
3. Երկաթեղանի ցատկի 16 տրկ. աղոց. — Ա) Դասպար Հայրապետեան, Բ) Ստեփան Յովհաննէսեան:
4. Երեք քայլ ցատկի 16 տրկ. աղոց. — Ա) Դասպար Հայրապետեան, Բ) Վահան Դարիպեան:
5. 400 մետր վազք մեծերու. — Ա) Կարապետ Յովհաննէսեան, Բ) Գէօրգ Հաքիթեան:
6. 400 մետր վազք 14 տրկ. աղոց. — Ա) Հաքիթեան կրտսէսեան, Բ) Զաքար Բաքալաճեան:

Մեծերու մրցման մէջ Կարապետ Յով

“ՊԱՇԵՆՔ Ի ՓԵՐԺՈՆԸ” [245]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ
ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐԸ

Պ.

Պ Ի Ա Ն Ք Ա (Եւր.)

Պիւսեալ ոտք ելնելով մայրի մը կոնդին կոխած էր:

Պէմպո զորս ցոյց տալով մայրի մը վրայ զրաւ իր գողի լապտերը, որ տոգոյն լոյսով մը լուսաւորեց այս տեսարանը և մօտեցաւ Պիւսեալի, առանց սակայն անապաւելու, վստահ ըլլալով թէ՛ անկիւ չէր կրնար իր ձեռքէն ազատել և թէ՛ անտարակոյս և ոչ իսկ պիտի փորձէր խոյս տալ:

Պէմպո՝ կանգ առաւ անոր մօտ, սարսուռներովը ցնցուած, մանկամարդ տղիկէն աւելի տոգոյն, իրապէս քառմնիկ կերպարանք մը ստանալով այս պահուն:

— Ո՞վ էք դուք, հարկուց Պիւսեալ: Եւ գործացած մնաց լսելով իր ձայնը որ երբէք չընդաց:

— Պէմպո՝ ցած և աղերսաւոր ձայնով մը.
— Չէ՞ք գիտեր:
— Այո՛, արդէն ձեզ տեսած եմ, կը ձանձում այդ ահուրի ժպիտը, այդ այլալիւծ զէմքը, այդ չես գիտեր ինչ սուկում տղոյդ աչքերը. բայց ո՞վ էք դուք:

Պէմպո հառաչեց և խորունկ չուշ մը առաւ:

— Անո՛նք գիտեալ կողմէք. Այսօր վաղէկ լսած էք անոր լարեցանքով արտասանուիլը Որովհետեւ անձաւորութիւն մըն եմ, աւելցուց անակ մը կատաղութեամբ շտկուելով: Անունս կուզէ՞ք: Պէմպո կը կոչուիմ: Ո՞վ ըլլալս կուզէ՞ք գիտեալ: Պիւսեալն բարձրատեղեւ

նաւորներէն մէկը: Վենետիկի կարգիւնայեպիսկոպոսն եմ: Ինչպէս կը տեսնէք, մեծ անձաւորութիւն մը Հարաւ տ եմ, ոսկիով, թանկագին քարերով, արուեստագիտական առարկաներով նկարներով Ուրի աղտաւ մը որ կը բարձրանայ գրեթէ դժբաւան պալատին դիմացը, և երբ լի, Մարգի հրապարակէն անցնին, ժողովուրդը դժբաւան պալատին կողմ սուկումով կը նայի և եպիսկոպոսին կողմ անձ կուրծեալ: Որ վնասե ամեն մարդ գիտէ թէ կարգիւնայեպիսկոպոսը իր ձեռքին մէջ բռնած է դուքսը, և թէ եթէ ուզէ զրուիներ իրեն, և բարեկամները գոնէրը կը բացուի: Պէմպո կը հարուստէ գանձը որ իրեն հաճելի չեն. կը տեսնէ չարհար կը բաշխէ: Ուրեմն ունի այս երկու զգոյնի բաները հարստութիւն և զօրութիւն...:

Պէմպո կ'ընդ առաւ նորէն ու միւս չէն:

— Ինչ կուզէք ինչ է հարկուց Պիւսեալ:

— Ձեր ոտքերուն առջև դնել զօրութեան

թիւն և հարստութիւն: Մտիկ ըրէք ինձի. զեռաւոր ազգիկ: Ձեզի լուր լուր ըլլալու, խի՛ս ալ ձեզի պիտի բռնէ թէ զուր ո՞վ էք: Ձեր անունը Պիւսեալ է և ձեր մայրը Իմբրոնա կը կոչուի: Դէք պատահական քահանայի մը ծնունդն էք: Դիպուածական սիրտ մը պտուղը, աներջան էակ մը, գրեթէ ոչնչութիւն մը: Ձեր մայրը, լրջօրէն մտիկ ըրէք ինձի, ձեր մայրը Իմբրոնա կը կոչուի: Դիւնէք ինչ կը նշանակէ այս անունը: Կը նշանակէ զարձկան սէր, ամօթայի տարիանքներ, տարիա անունն է կոնք մը որ ամենուն կը պատկանի, ամէն անոնց որոնք բուսական հարստութիւն մը վնասելու: Ձեր արհամարանք մը զոր ճանչցած չլլալ ձեր մայրը: Այնպէս անոնց ամօթն է, Ամօթը, լուր իմօթքը, ու վնասակար ամօթը, կատարեալ և վերջական ամօթը, և զորք ուսուցիչ ամօթն ուր կը կը և երբ ձեռք ձեռք տուէք չեն մօտեցիր, բայց ուսուցիչ ամօթն աչքի մը, գեղարկ մը: Դէք ալ պէս չարիտ ըսեն, այլ սա լուսնը պիտի արտասանեն: Ահաւասիկ

հասնէսեան 4 հատ առաջին և 2 հատ երկրորդ մրցանակներ շահած բլլարով՝ առաջելագոյն թիւը ունեցաւ բոլոր իր մրցակիցներուն մէջ և արժանացաւ այս տարուան հայկական Ողորդական խաղերու Ախոյեանը (չամբօն) կողմէն և ստանալով հրացան մը իբր ամենամեծ մրցանակը որ չորսուած Ախոյեանի Որոտրդաց յաւձնախումբին կողմէն Մրցանակաբաշխութիւնը տեղի ունեցաւ կիրակի երեկոյ Ախոյեանի մէջ մեծ սգևորութեամբ:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ՄԵԿԵՆՈՒՄ

Առջի օր քաղաքս վերադարձան Գա. հիւրէյ Մեծ, Գա. Գա. Գա. Գա. իր զօտեր Ագն, օր. Մ. Գ. Գա. Գա. Գա. հետ երէկ քաղաքս մեկնեցան զէպի Կ. Պոլիս Տէր և Տրէյն Գ. Վարպետեան:

ՀՆՈՐՀԱՆԿԱՆ

Կեղծիքի թագ. Խորհուրդը իր խորհրդականութիւնները կը ներկայեմ մասնաւոր կերպով իր զօտեր Ագն, օր. Մ. Գ. Գա. Գա. Գա. իր ներկայութեամբ պատուեց զիւրիս Մ. Երրորդութեան եկեղեցին ուր Մ. Գա. Գա. Գա. մասնաւորութեամբ և հոգեւորական քաղաքով միջոցաւ քաղաքս մտնողները:

Յատուկ շնորհակալութիւն այն ամեն զայիններուն որոնք իրենց քաղաք երգեցողութիւններով մեծ փայլ մը տուին արարողութեանց և գահաձեռնութեան պատմութեան բարեպաշտ ժողովուրդին:

Թաղականութիւն իր շնորհակալութիւնները կը ներկայեմ անգամ մը ևս Առաջնորդ Ս. Զօր օր իր ժամադրարի պրնակի հասցիներէն իրենց գիւղի Մասնաւոր պատեմքի ի նպատակ, ևս շնորհակալութիւն Այլի Տրէյն Կ. Առաջնորդ օր ներկայութեան իրենց մէջ մտնողները:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Առաջին ամսու Փրէյնի քաղաքս նաւահանգիստը ժամանեց Փանտալոնի «Վերջնորդ» շաքանակը. որուն ճամբորդները տեղեկութիւն տուած են թէ Փրէյնի զօտը զէպի կողմէն գաղտնի 3 խաղաղ մարտականութեան հանդիպում էին. Կեղծիք առաջ ժամը 11ին նոյնպէս խաղաղութեան «Վերջնորդ» շաքանակը օր կողմէնէն կուգար. նաւագետը ըսած է թէ նաւարկութեան միջոցին ըստ ի տարական գրառարար օր չէ տեսնուած Նոյնպէս խաղաղութեան օր չէ տեսնուած կրէյնի քաղաքի նաւահանգիստը խաղաղութեան Սիրահան և Բրոնզէն եկող շաքանակներուն ճամբորդները:

ԲԱՂԱՅԻՄ Կուսակալութեան նախագահ Բարախան չորսերկուսեան զօտը զիւրիս օրուն մէջ 10 օր ևս պայմանաւորաբար տուած է խաղաղութեան օրուն Սոմ. հողը թողլու համար:

Այս պայմանաւորով լրանալէն ետքը ընտանեկանը բոլոր պիտի արտաքսուին:

ԵԱՏ Ժամը ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Փանտալոնի թաղ միջոցներու մէջ. Ուրիս զօտը միջոցներու մէջ և զօտը միջոցներու մէջ:

Իրերէն ի աղջիկներ. Եւ ամիկա կը բուռ հասնալու համար թէ զօտը ամօթի աղջիկն է. և թէ զօտը իսկ ամօթն է. Կարծեմ թէ հասնալու ըսածս. Ինչ կ'ընէք այս մասին:

Պրնակա չպատասխանեց. բայց իր ակնարկը իր տեղը խօսեցաւ:

Անչուտ Պէյլաք այդ ակնարկին մէջ արձանարձաքէ ստեղծեմ աւելի բան մը կարգաց. որովհետեւ սարսաղաց:

— Ինչ, կրճատեմ ակնարկներուն տակէն, եւս Պէյլաք, Վենետիկ կարգինալ-Եպիսկոպոսը նախատես չուստուհին աղջիկն է. բարեպաշտը որ ամիկա մէջն է Պէյլաք չարութեանց:

— Հիմակ գիտէք թէ ո՞վ եմ ես, և զօտը ո՞վ էք. Հիմակ կը հասնալու թէ կամ հարստութեան և կամ զօտութեան շնորհէ կրճատ տիրանալ ամենէն գեղեցիկ կերպով, երրորդ գանձում, և թէ ոչ մէկը երբեք չպիտի զիտէ զճեղ տեղեկը սիրոյ աչքերով. չապառաճներու աղջիկները չեն սիրուիր. զօտը կը վայելին — Ինչպէս կը վայելին անոնց մայրերը. զօտը

հուն երկու Յոյներ ևս ծանրաբեկ վերաբերեցան՝ առաջ օր և է մասնակցութիւն ունեցաւ խաղերուն մէջ:

Բնորոշութեան պատճառով է հետեւեալը. Երեկ Ուրիս զօտը ընկերութեան չորս գեղականութիւն պատրաստ միջոցներն նաւակ մը տեսնելով. հրահան իրեն որ կենայ. նաւակին մէջինները կրկին անգամ հրահանով ու պատասխանեցին Ուրիս զօտերը կրցան զնաւակի լինել կրակ ընտելերը Ուրիս առջի օր, երբ խաղաղ զօտերը ճարագած ելած էին ուսուիրք ճարակ համար, քանի մը ժամը իր յանկարծ վրանին յարձակեցան և սկսան կրակ ընել Ուրիս զօտերը նոյնպէս հրացանի զիտն պին, և այսպէսով ճշմարիտ կոխ մը առաջ եկաւ, որ թէ քաղաքս ժամ տեղեց, ակալի օր և է արդիւնք մը չունեցաւ. Այն ամեն զօտերը չգեղականութիւն վերադարձան, ուրիս «Կրակ» հրացանները առնելով նորէն յարձակեցան և վերադարձին իրենց հրիւրը, որոնք մասնակցի էին կոխին. Ուստի կանութիւնը ամենքն ալ ձերբակալեց:

Ս. ՊԱՊԻ 100 000 ֆր. տուաւ ի նր պատմութեան վտարեալ կարօտ ի տարակցեց, մի և նոյն ժամանակ հրահան տալով Երրորդի կաթոնի կաթոնի օր հանգանակութիւններ ընեն ինչպատառաւոր:

Երէկ մ. քաղաքս ի տարակցեց. կաց ապրանքները գրաւման պիտի են թարկէր:

ԹՈՐՊԱՆԻՄ Երէկ 14 հողի բաղկացած հրոսակներ մը ձերբակալեցաւ:

Երէկ ժամը 10ին խորհրդակցութիւն կատարեցին Անգլ. Առաջնորդին Սենտալիս. մէջ քաղաքիս Անգլիացի վաճառականներն և ալ հարաւորներն:

ՄԱՂԱՅԻՄ Երեկ իրենց ընտանեկան նախորդ երեկոյն հայտարար պէյ ՓՈՐԴ - ՍԱՅԻՄ ժամանակները բռնակալութեան պիտի ենթարկուին:

ԿԻՐԱՅԻՄ Կատարի տեղեկութեան ընտանեկան պետը իր մօտ հրահանով «Արմօնի» թերթին տօրէն Պ. Միլիտարիս և «Լա. դիալի» թերթին տօրէն Պ. Անտրէաս Սիլվապիտարիս, Կատարիս հրահանով համար օրուն անոնք օր երեք օրուն մէջ թողուն Օսմանեան հողը:

ՀԱՅԻՄ Երէկ քաղաքս եկան նաւ. նաւոր արքայականներէն Մէլտոն փաշա, Թահսին՝ Համիտի աւագ քարտեզագր, Պոլսոյ նախորդ քաղաքապետը Ռէյիտ և առաջին օտարականներէն Շէպի, Հասան և Նէշատի. Անոնք խիստ հակողութեան տակ կը գտնուին:

ԻՏԱՂԱՅԻՄ Երէկ լրագրաց վերջին թերթին ըր զերկով Ռուքիսեանի խաղաղութեան հրահաններու վտարման հրահանագրին վրայ, կը յայտնեն թէ Օսմ. Կառավարութեան այս որոշումը ծանրապէս կը կընճառէ Տրիպոլիսի խնդիրը և կը պարտաւորէ խաղաղութեան պէտք եղած միջոցները ձեռք առնել՝ վերջ տալու համար պատերազմին:

ԱՆՏԱՂԱՅԻՄ Երէկ զերեք թէ ուստի կ'ան-զօրաց զօտները կը հետապնդեն Ս. մի և հրահանները. Այս օտարական-զօրաց զօտները քանի մը օր առաջ իրերկուսն

է ըսածս. Կը լսէք լաւ. Ինչ, եկա՞յ ձեզի ինչու. ձեր օտարութեան առաջ կը զրնձ իմ զօտութիւնս և հար տուիմեանս:

— Ինչպիսի տեղի է, միջոցներ Պրնակա Պէյլաք եղած պատասխանը ինչպատառաւոր գտած ըլլալուն համար չէր որ այսպէս խօսած էր, նոյն իսկ չէր մտածած պատասխանել. Այս բառը բերանը եկաւ բնական կերպով. ո՞չ իսկ ջանաց լսելի ընել զայն Պէյլաքի. անիկա այս բառը արմարակեց այն ակալիս ստորագրով գրմարդ կուենայ երբ յանկարծ ինքզինք գտնէ տեսակ մը քստմեկի անասուններու առջև:

Պէյլաք հակացաւ անիկա և ակնարկը կը ճեղքէ:

Սակայն զարձակ ճիգ մը ըրաւ ինք զինքը զօտելու, այն ամիտ յայտով թէ պիտի յաջողէր Պրնակա ձեռք ձգել ինք. նաքերաբար, և թէ իրեն անձնատուր պիտի ըլլար անիկա, իրեն որուն ոչ մէկ կին կամօրին անձնատուր եղած էր:

— Իրաւ է որ տեղի եմ, ըսաւ Պէյլաք՝ զերթէ հեծկտանքով մը. բայց ինչ

զէմ Սուլթան-Հիսարի մօտ ընդհարեցան առաջնորդներուն հետ. բայց չի կրցան ոչ բնաջինջ ընել գահաձեռն. ոչ ալ ձերբակալել թէ քաղաքս ժամ վերահաս միջոցութեան մէջ անգամ կը հետապնդէին զանոնք:

ՆՈՅՆՊԻՄ Երէկ խաղաղութեան օրուն և օրին կոխ մը ևս տեղի ունեցաւ Պրնակալի պահակներու օտարական զինուոր մէջինէն և Կատարիս մը միջոց, որուն կենտրոն հրահան տրուած էր կառք քննելու համար. Սակայն կառքիս փոխանակ կենտրոն, կրակ ըրաւ. Բարեպաշտը կրակը վերադարձաւ. Այն ամեն օտարականութիւնը հրացանի զիտնց, ասոր վրայ կառքին մէջ գտնուողները փախուստ տուին. 3 ծրար միտախտ գտնուեցաւ կառքին մէջէն:

ՍՍԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ Կողմէ հետեւեալ զեկուցը կը հաղորդուի թերթին:

Խաղաղութեան վտարման պայման. նախ մը այ օր լրագրաց, երբ յայտնուի թէ մէկը իր տունը խաղաղութեան մը պահած է բան մը որ կառավարութեան որոշման զէմ է այնպիսիներու նկատմամբ օրինական հետապնդութիւններ պիտի կատարուին և այս օրուն լսեալ որովհետեւ երկրին մէջ միտոց խաղաղութեան կենտրոն արտաքսման պիտի ձեռնարկուի կառավարութեան միջոցաւ, ուստի անոնք որ բացառիկ պարագաներով նկատարութեան զօտը միտոց խաղաղութեան մը որ ըլլալը զիտն պարտին կառավարութեան լուր տալ:

ՏԵՂԱՅԻՄ Երէկ մէջ մուկ մը կը խառնէ Երէկ օրուն մէկը խառնած էր կառավարութեան չափները ցոյց տալուն համար Երէկ Պոլսոյ գրկուեցաւ Մուկը կը կարծուի թէ կատարած էր:

ՊԱՆԻՄԱՅԻՄ մօտ էրիտէրէ գեղը, որուն բնակիչք բոլորովին իւրամեկը կը բաղկանան, իր գեղեցկութեամբ նշանաւոր եղած էր 16 տարեկան խաղաղութեան օրուն Գիւղացիք իրենց սէքերը անոր վրայ յառած էին:

Իրեն համացող երեք հողին մանաւանդ ախորժակին յազեցնելու համար կը մտադրեն հափառել խաղաղութեան և բնապարկը. Անցածները կատարին երբ երիտասարդութեան գեղեցկութեան համար կը և ազգականի մը տունը կերթար, երեք չարագործները վրան յարձակելով օտարականներն և զիւրէն հետեւ տեղ մը տարին ուր պահեցին զայն ամբողջ զիւրը:

Հետեւեալ օրուն տարաբախտ աղջիկը ազատ թողնելով, ամենացաւալի և քսելու անկարող վիճակի մէջ կրցաւ իր գեղը հասնել:

Պրնակալի ինչպատառաւոր հետապնդիչ օտարական-զինուորացի միջոցաւ յաջեցաւ ձերբակալել երեք չարագործներն ալ որոնք Երիտէրէ Պրնակալը բերուելով ցոյց տրուեցան աղջկան. Սղիլի ճանցաւ այս հրէշ արարածները, որոնք չորս խաղաղութեան օրուն օր քաղաքին բանալ բերուեցան անչուս օրինակելի պատիժով մը քաղաքս համար ինչպէս գործած ոճիրը:

ԲԵՂԱՅԻՄ իր գրէ թէ Սանայի վտարանին վիճակահա ութիւնը Մէլիսի Խաղաղութեան օրուն պիտի չարաւանակուի և

կարեւորութեան ունի զէպին տեղեկութեանը եթէ հողին գեղեցկի է. եթէ միտքը բարձր է. Դուք զիս բոլորովին չէ՞ք ճանչնար. զօտը չէ՞ք գիտեր թէ ես անարկու կարգինալ, Վենետիկեան պետութեան բարձր աստիճանաւորը, քանի մը տարի տուաւ, յետին նաւակալի մը չալ յարգ չունէի. զօտը ապահովապէս խնդրի էք. կը տեսնէք թէ որչափ բեղմնաւոր համարութիւն, որչափ բուռն երեւակալութիւն, կամք քաղաքսութիւն, հետաքննութիւն պէտք եղաւ ինծի այսպիսի փէլ ժամանակուան մէջ այս օրինակ զիւրի տէր ըլլալու համար. կը տեսնէք թէ ինչ բանի կարող եմ, և այն ճամբայն զոր կտրեցի զատիկէք այն ճամբան զոր կրը նաւ կտրել. Զեղի հետ կը խօսիմ այնպէս. ինչպէս չեմ խօսած ոչ մէկուն հետ. ձեզի հետ կը խօսիմ այնպէս. ինչպէս հազիւ պիտի համարձակէի խօսել ես ինծի հետ:

(Շարունակելի)

Պրնակալի պէս. Այս որոշումը հաղորդուեցաւ պատմական ինչպատառաւոր:

Երէկ Յունաց Այս Դրիտա (Ս. Երրորդութիւն) տօնին առթիւ Օսմանեան Պրնակալի գոց էր:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ 14 Մայիս. — Ռուսիոյ Արտաքին գործոց նախարարը հաւաստիքներ տուաւ Փեղրսպոլիսի դեսպան Թուրքիան վաչալի թէ ամենեւին լիովինութեան մը չի պիտի ըլլայ Ռուսական քաղաքականութեան մէջ Թուրքիոյ զէմ:

ՆՈՅՆ. — Պ. Սաքաւօֆ յայտարարեց թուրքիան վաչալի որ յոյս ունի թէ Օսմ. Կառավարութիւնը նպատաւոր բաղձաքննի ցոյց պիտի տայ Ռուսիոյ Թուրքիոյ հետ ունեցած անկախ խնդրոց կարգադրութեան համար:

ՆՈՅՆ. — Նոյնպէս հաւաստեց թէ Ռուսիոյ զինուորական համախմբումները մարգարէներու կատարման համար են միայն:

ՆՈՅՆ. — Ռուս Կառավարութիւնը Տէրութեանց կը յանձնարարէ որ ստիպեն Յունաստանը չընդունելու Սորդարանին մէջ Կրիտացի երեսփոխանները:

ՆՈՅՆ. — Մեծ-Վեղիքը այցելութիւն տրուաւ այսօր մօտ Մարաշի, որուն հետ երկու օրէն տեսակցեցաւ:

ՆՈՅՆ. — Թէ և այս տեսակցութեան նըպատակը գաղտնի կը պահուի, սակայն կը հասկնուի, թէ Մեծ-Վեղիքը ամէն տեսակ կարգին խնդրոց Պրնակալի և Գերման Կայսեր տեսակցութեան վրայ:

ՆՈՅՆ. — Բոլոր եւրոպական կեդրոններէն կը հաստատուի ալ ևս թէ եղած լրագրաց խնդրէ Միջազգային ժողովի մը գումարաւոր, որուն մէջ պիտի լուծուին բոլոր անկախ խնդիրները:

ՆՈՅՆ. — Հեղին Կառավարութիւնը բողոք ըրած էր Կառավարութեան երկու հրահանարակներուն հետ մէջ Սէյլանի և Սիլվապիտարի իրերէն վտարման մասին:

ՆՈՅՆ. — Հոմէն կը հետաքննէ թէ խաղաղութեան վերաբերումը մը չունի միջազգային ժողովի մասին Տրիպոլիսի խնդրոյ լուծմանը համար:

Խաղաղութեան մամուլը կը յորդորէ Կառավարութիւնը չարաւանակել խաղաղութեան նաւատորմի զօտները երգականներ մէջ կողմերը գրաւելու համար:

ՆՈՅՆ. — Խաղաղութեան բոլոր քաղաքներուն մէջ զինուորական համախմբումներ կ'ըլլան և զէպի տակ կը կոչուին շտաբներ երգական զօտներու համար. Արդէն Դաւանդոս և Վենետիկ շատ մը զօտներու բեր կան, որոնք փոխադրանաւորու կը ապաստեն:

ՆՈՅՆ. — Վիեննայի այսօրուան հետագիւրները կը հաղորդեն թէ գումարները միջազգային ժողովի համար ղեկարարութիւններ առաջ եկան. Մամուլը վրայ կը յայտնէ թէ միջոցներ ձեռնարկուեցան մասնաւոր ժողովը:

ՆՈՅՆ. — Այսօրուան «Թանին» այս խորհրդին վրայ գրեւոր, կը մերժէ ժողովի գումարաւոր ընդունելու գաղափարը, որ կարելի է չի սահմանափակուի Տրիպոլիսի խնդրով:

Յիշեալ թերթը կը թէ խաղաղութեան կ'ընտր պէտք է ևս Հէյի իրաւարարական ատենը զրկուի:

ՆՈՅՆ. — Փեղրսպոլիսի քաղաքս հետաքննները կը հերքեն այն լուրը թէ Ռուս Կառավարութիւնը իր թէ համարութեան տուած է ժողովին գումարաւոր համար:

ՆՈՅՆ. — Թէ և ըսեցաւ թէ ինչպատառաւոր գումարաւոր եղածները կը ծածկեն, այսու ամենախիտ նորագոյն լուրերը կը հաղորդեն թէ Անգլիա և Դիմակրիտ հաւաքաբար միջամտութեան նոր ծրագիր մը պատրաստելու վրայ են պատերազմիկներուն մօտ խաղաղութեան կ'ընտր համար:

ՆՈՅՆ. — Ինչպէս Վիեննային կը հետաքննէ «Ձայթ» լրագրի սրտ մեծ հաւաստիքներով լուր մը կը հրատարակէ թէ խաղաղութեան զեկաւոր մեծ օղանաւ մը պատրաստելու վրայ են, որուն միջոցաւ կը մտադրեն յարձակում տալ վերին Տուրանի բերդներու վրայ:

ՆՈՅՆ. — Երէկ զիւրի Բերայի Թագաւոր բոլորովին զիւրուածով ուսմը մը պայմեցաւ որ ժողովուրդին մէջ սարսափ ազդեց:

Պայթումէն երեք հողի վերադարձուցան:

Ուստի կանութիւնը հարցաքննութեանց սկսաւ:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Ուրեմն պէտք է ընդունիլ ու եւ է ԲՕԼԻՍ որ չէ խմբարուած ի նպատակ ապա
հովագրեալին եւ չէ երաշխաւորուած առաջնակարգ նկերութենէ մը:

1. ԴՈՐԲՈԼԻՍԸ

Տարեկան շահաբաժիններու վճարումով, որ կուտայ իր ապամոխագրեալներուն ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ

ԷՔԻԹՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԱՐԱԿՈՅՍ ԶԿԱՅ ՈՐ ԻՏԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Է ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐ

Եւ իրօք անժխտելի է առանց սեղմումի որ կը նախատեսէ պատերազմի վտանգը առանց յաւելուածական վճարումի, որոն
վաճառատուութեան արժէքները, ի հարկին Բոլիսին վերագնաւոր, բոլորն ալ արձանագրուած եւ երաշխաւորուած են
ԷՔԻԹՈՒԹՅՈՒՆ նոր Բոլիսին մէջ

2. ԷՔԻԹՈՒԹՅՈՒՆ 50 ՏԱՐՈՒՆԷ Ի ՎԵՐ ԳՈՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԻ

ԷՔԻԹՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐ ՊԱՇՏՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՐ ՈՒՆԻ ԱՐԵՒԻ ՔԱՆ 500,000 ԸՆՏԱՆԻՔ
ՎՃԱՐԱՄԵՐԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԿԱՄ ԱՆՈՆՑ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ 3'671.000.000 ՄԻ

ԻՐ ACTIFԸ 1910 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31ԻՆ ՀԱՍԱԾ Է	2.564.000.000 ֆր.Ք.
ՈՐՈՎ ԱԻԵԼՑԱԾԸ ԻՐ PASSIFԻՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅՍՑԻ Է	441,000 000 ֆր.Ք.
1909ԻՆ ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԺԱՀԱՐԱԺԻՆ	49,000,000 --
1910ԻՆ -- -- -- -- --	55,000,000 --

Հաւարակութեան առջև այժմ առաւելութիւններով ներկայացող ընկերութեան մրադէտը է գիմել անշուշտ՝ ապահովագրու
ու եւ տիրանալու համար Բոլիսի մը, որ խմբագրուած ըլլա՛յ գերազանցօրէն նպատաւոր պայմաններով եւ ըլլա՛յ վիանգ ամառ
ամենէն առատաճեալնը:

ԻԶՍԻՐԻ. ՇՐՋԱԿԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՇԻՊԻՂԱԳՈՍԻ
ԿՂՋԻՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅՍՑՈՒՑԻԶ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Ա/ի Եօրկի Կոստանդ Սիլիսեան Ժերխանէ Թ/ն 9-18